

Nr. 6(106)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2020. gada 1. jūnijs

NEPAZAUDĒT *CILVĒKU*

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Ir sācies pirmais vasaras mēnesis ar ziedošām pļavām, putnu treļļiem un saules pielieto dzīves telpu, kurā tagad mēs visi sāksim mācīties dzīvot pēc jauniem noteikumiem. Šeit nav runa tikai par *kovidkaites* ieviestām izmaiņām, bet arī par turpmāko komunikācijas un saskarsmes līmeni. Šajā laikā piespiedu kārtā esam meklējuši veidus, kā turpināt darbu un nezaudēt saskarsmi, un esam to atraduši — videokomunikācija, attālināts pakalpojums, bezkontakta piegāde utt. Domāju, ka šī pieredze noteikti atstās iespaidu arī uz turpmāko darba ritmu, taču es ļoti ceru, ka šajā tehnoloģiju komunikācijā nepazaudēsim Cilvēku.

Pielāgotās grāmatas savu ceļu pie lasītājiem nepārtrauca visu pandēmijas laiku.

Gluži pretēji. Tās tika izdotas arvien jaunas, ievērojot jaunākās tendences grāmatgū. Dažas no audiogrāmatām pie lasītājiem nonāca attālinātā ceļā, ieviešot jaunu izsniegšanas pakalpojumu.

Tagad, kad jūnijā plānots atcelt ārkārtas stāvokli valstī, bibliotēka ar nepacietību gaida, kad atkal varēs tikt klātienē ar saviem lasītājiem un rīkot viņiem interesantas tikšanās ar autoriem, mūziķiem. Mūs gaida iepriekš plānotās, bet nenotikušās tikšanās ar Marinu Kosteņecku, Juri Rubeni, Mārtiņu Bergmani u.c. Tukšās kafijas krūzes gaida savus viesus, lai atkal varētu stāstīt par grāmatām un atklāt rakstnieku iekšējo pasauli sarunu šovā «Kafijas pauze».

Taču pagaidām jāatceras, ka nekas tā pa īstam nav beidzies, tāpēc aicinām ievērot higiēnu un rūpēties ne tikai par sevi, bet arī par apkārtējiem.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

DZĪVE NEAPSTĀJAS

Edijs Fuksis

Braila raksta nodaļas redaktors

Lai arī pasauli ir pārņēmusi pandēmija, dzīve neapstājas.

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbs nav apstājies ne uz mirkli. Ir mainījušies tikai apstākļi. Man ir svarīgi apzināties, ka mūsu

komanda ir spējusi pielāgoties situācijai, daļai darbinieku uzsākot darbu attālināti no mājām, lai varētu nodrošināt garīgo bagātību lasītājiem. Esmu pateicīgs visiem augstākajiem spēkiem, ka neviens no paziņām un tuviem cilvēkiem nav piedzīvojis šīs slimības ietekmi uz veselību, ka nav bijusi nepieciešamība sēdēt pašizolācijā vai ka-

rantīnā, ka varu strādāt daļēji no mājām un manā dzīvē nav iestājusies krīze ne attiecībā ar tuvajiem, ne finanšu jomā.

Vai strādāt attālināti ir sarežģīti?

Šeit nevar būt viennozīmīga atbilde. To, manuprāt, jāvērtē individuāli. Viss ir atkarīgs no tā, kādu darbu jāveic, vai nav kādi blakusapstākļi, kas varētu radīt šķēršļus strādāšanai no mājām utt. Manā gadījumā tas sākotnēji šķita neierasti, savādāk, bet ne sliktāk.

Mans darbs attālināti sākās no marta vidus, kad Braila raksta nodaļas redakcijai, kā daudziem bibliotēkas darbiniekiem, nācās pārkārtot savu darba plānu tā, lai lielākā daļa komandas varētu strādāt neklātienē. Savās darba vietās palika vien nodaļas vadītāja un galvenais redaktors.

Mani darba procesi lielos vilcienos nav mainījušies, proti, manos pienākumos joprojām ietilpst reproducēt grāmatas Braila rakstā tā, lai teksts tajās būtu pielāgots pareizi un saskaņā ar oriģinālizdevumu. Turklāt, lai tekstus neredzīgie jeb, kā savējie sarunvalodā mīļi saka «brailīši», varētu lasīt jaunāko pielāgoto literatūru viegli izlasāmā formātā.

Lai reproducētu grāmatu labā kvalitātē liela nozīme ir labai komandai, kā arī izpratnei un atbalstam. Neba es viens esmu šī atbildīgā darba veicējs, lai grāmata nonāktu taustāmā izskatā pie bibliotēkas lasītājiem.

No visas sirds lepojos ar saviem kolēģiem par to, ka mēs spējam ātri pielāgoties lietām, kas dažkārt nepastarpināti nosaka ikdienas kārtību. Ļoti lielu atbalstu sajūtu no nodaļas vadītājas Guntas, kas izcili spēj mūs mobilizēt un iedvesmot pārmaiņu laikā; korektore Vineta, kas nāca ar iniciatīvu, Latvijā vēl īsti nesākoties visai tai «COVID» jezgai, kā mēs varētu attālināti salasīt grāmatu korektūras tā, lai darbs

būtu tikpat produktīvs kā līdz šim. Tāpēc daļa redaktoru no marta varēja sākt strādāt attālināti, lasot korektūras, atzīmējot kļūdas, vēlāk ar Vinetu telefoniski salasot un salīdzinot tekstus ar oriģinālu. Uz darbu jādodas vien tad, kad jāpārbauda izlabotās kļūdas, kur mani jau sagaida Gunta ar roku dezinfekcijas līdzekli. Lai mana uzturēšanās nodaļā un saskarsme ar grāmatas eksemplāriem būtu pēc iespējas mazāka, izdrukāto tirāžu pārbauda Gunta pati.

Ja man jautātu, kā ir labāk strādāt, attālināti vai klātienē, tad man jāsaka, ka ir labi gan tā, gan tā, respektīvi, ir forši, ja nav liela rutīna, jo pārmaiņas mūs stiprina. Tas, kas man liek justies nelāgi, ir fiziska distancēšanās no tuviniekiem un draugiem.

Vislielākais izaicinājums, manuprāt, ārkārtas situācijas sākumā daudziem bija, kā saglabāt labvēlīgu darba vidi, neskatoties uz to, ka valstī un visā pasaulē ir daudz nezināmā. Vispamanāmākā atšķirība no situācijas ierastajā vidē un šobrīd ir tas, ka tagad mēs katrs esam savā lokācijas vietā, līdz ar ko, mums ir jābūt daudz disciplinētākiem un patstāvīgākiem. Parastā darba ritējumā mēs jebkurā brīdī ar neskaidriem jautājumiem un dažādiem sīkumiem varējām vērsties pie ikviena kolēģa un ātri atrast risinājumu, taču šobrīd var gadīties, ka kolēģis konkrētajā laikā telefoniski nav sazvanāms, jo veic salasišanu ar citu redaktoru, kā rezultātā jautājuma risinājums aizņem ilgāku laiku. Pēdējā laikā mums nākas būt saprotošākiem pret nepierastiem apstākļiem, kad daudziem no mums, strādājot mājās, ne tikai ir jāveic iepļānotais darbs, kas paredzēts tiešajos pienākumos, bet arī jāreķinās ar situāciju, kad jādala darba telpa ar saviem mīļajiem, jo arī viņiem mēdz gadīties, ka ir jāstrādā vai jānācās no mājām. Tas liek mums iziet no savas komforta zonas. Man ir ļoti paveicies, jo ir saprotoši līdzcilvēki un kolēģi, tāpēc šī nestandarta darba laikā neesmu saskāries

ar negatīvu attieksmi no mājinieku vai kolēģu puses. Paldies ikvienam!

Esmu laimīgs, ka man ir darbs, ka daudziem ir svarīgs tas, ko es daru. Šis ir laiks, kad ir iespēja izvērtēt padarīto, iemācīties ko jaunu, paskatīties uz dzīvi citādāk, ieskatīties tur, kur citkārt steidzīgā laikmeta skrējienā varbūt mazāk esam iedzilnājušies, piem., līdzilvēku sajūtās. Šis ir laiks, lai mēs neaizmirstu, ka ikkatrs varam izdarīt ko labu. Ja mēs katrs ik dienu izdarīsim kaut vienu labu lietiņu, tad pasaule noteikti

klūs nedaudz gaišāka. Tam nav jābūt nekam liels. Tas var būt kaut zvans vecmāmiņai, vai labs vārds kādam vientuļam cilvēkam, kas šādos apstākļos ir ļoti nepieciešams, jo, kā mēs zinām, tikšanās šobrīd ir ļoti ierobežota, taču cerēsim, ka tas būs ne uz ilgu laiku.

Paldies ikvienam, kas liek man saglabāt šo mieru un prieka dzirksti par dzīvi! Turpināsim domāt labas domas un dāvāsim mīlestību tiem, kam tās visvairāk trūkst!

Lai visiem izturība šajā grūtajā laikā!

IESKATS GRĀMATĀ

AR UGUNI SIRDĪ (nobeigums)

Herma Cīrule

Braila raksta nodaļas maketētāja

Savā publikācijā «Reportāža no bērniības zemes» laikrakstā «Padomju Jaunatne» viņa rakstīja par bērniem bērnunamos, palīgskolās, kas ir paredzētas bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem un mazgadīgo speciālo skolu mazgadīgajiem likumpārkāpējiem. Šis raksts pat pēc Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas (LKP CK) cenzoru «apgraizīšanas» tika publicēts vairākos turpinājumos un radija, ja tā var teikt, «vulkāna izvirdumu». Cilvēki zvaniņa, rakstīja vēstules, veseli darba kolektīvi sūtīja savas delegācijas uz bērnunamiem ar dāvanām, arī adoptēja bērnus...

Šī uzdrīkstēšanās atnesa rakstniecei tautas mīlestību. Viņa atklāti runāja jau tad, kad daudzi vēl neuzdrošinājās.

Kā autore raksta grāmatā:

«Un tālāk ar bērnu namiem veltītajiem avīžu rakstiem viss gāja tikai plašumā. Pēkšņi izrādījās, ka melu ideoloģijas zombētā sabiedrība izjūt milzīgu līdzjūtības un patiesuma deficītu.»

Attiecībās ar šiem mazajiem izstumtajiem cilvēkiem, kā autore dēvē šos bērnus, viņa ir tikpat patiesa kā visā savā dzīvē.

Rakstniece ir kā burvju aka — dodot citiem savu mīlestību, tā viņā atjaunojas atkal un atkal no jauna.

Gribētos jums vēl pastāstīt par M. Kosteņeckas misiju Černobiljā, kā rezultātā veselības problēmu dēļ viņa bija spiesta palikt četrās dzīvokļa sienās. Par Vissavienības triecienceltnēm — rūpnīcas KAMAZ aizkulisēm, piemulļotiem jauniešiem, kuri rūgti vilās, noticot komunistiskajai ideoloģijai. Par to, kā rakstniece kļuva par uzticības personu sabiedrībā izsmietiem un pazemotiem bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem. Taču avīzītes «Bazūne» ierobežotais apjoms to neļauj. Tāpēc no sirds aicinu izlasīt šo grāmatu pašiem.

Vēl tikai vēlos pieminēt kādu interesantu faktu no M. Kosteņeckas dzīves, kad rakstnieci, apmeklējot Rāmakrišnas Misiju Indijā Kalkutā, Rāmakrišnas Kultūras institūta direktors Svami Lokešvarananda iepazīstina ar skaisti iekārtotu internātskolu neredzīgiem bērniem. Viņš paskaidro: «Indijā nezin kāpēc dzimst daudz bērnu ar plēvi

priekšā acīm, un, ja viņi ir piedzimuši nabadzīgā ģimenē, tad vecāki ir spiesti sūtīt viņus uz ielas ubagot.» Rāmākrišnas Misija ir atvērusi skolas šādiem bērniem, kur viņus māca lasīt Braila rakstā un vienlaikus saņemt garīgas zināšanas un muzikālo izglītību. Un pats galvenais — viņi šeit iegūst profesiju. Un šī skola nav vienīgais, par ko rūpējas šī Misija.

Kādu laiku, nespēdama patstāvīgi pārvietoties, ieslodzīta četrās sienās (Černobīļas sekas), dažu cilvēku aizmirsta, citu

neiepazīta, jo dzīve aicina straujā galopā triekties garām un uz priekšu..., labu cilvēku atbalstīta, šodien atkal raksta, tiekas ar cilvēkiem un «iziet tautā».

Gribas novēlēt, lai tas eņģelis, kas rakstniecei Marinai Kosteņeckai visu dzīvi ir bijis līdzās un sargājis, joprojām ir ar viņu.

Varbūt ar šīm pārdomām kādam likšos par daudz jūsmīga, un naiva... Varu tikai pateikt, ka katru vārdu man diktē sirds. Pieņemt vai nepieņemt ir jūsu ziņā...

Izbaudiet grāmatu!

SIEVIETE SABĪNES KOŠEJEVAS STĀSTOS

Ivars Ozoliņš

Braila raksta nodaļas galvenais redaktors

Ir pabeigts darbs Sabīnes Košejevas grāmatas «Vientulības ministrija» (1 sējumā) reproducēšanai Braila rakstā. Iesaku izlasīt šo gudro, analītiski izvērtēto sievietes psihes, varētu pat teikt, pētījumu daudzveidīgajās attiecībās ar vīriešiem, bet galvenokārt seksuālajās attiecībās. Rakstniece daudz ko, protams, pasaka arī par vīriešiem.

S. Košejeva par sevi saka, ka grāmatā ievietotie stāsti pie viņas nākuši lēni un grūti, jo ikkatrā no tiem ir viņa pati, viņas dzīve un tajā sastaptie cilvēki, kuri likuši pārdomāt un apšaubīt visa jēgu, no dusmām spert zemes gaisā un arī raudāt. Savos stāstos viņa pasaka to, ko ikdienā noklusē.

Tieši tāpēc, ka rakstnieces stāsti nav fantāzijas auglis, bet sakņoti realitātē, var

ticēt viņai, ka aprakstītais veids, kā nepieredzējusi četrpadsmitgadīga meitene gluži intuitīvi izglābās no izvarošanas, ir paties. Viņa ne kļiedza, ne skrāpēja, ne koda, ne arī visādi citādi pretojās, bet ar savu uzvedību izraisīja varmākam priekšlaicīgu ejakulāciju.

Es piekritu uzskatam, ka vīrietis padziļinātu izpratni par sievieti un prasmi ar viņu apieties seksuālajās attiecībās var iegūt vienīgi, esot emocionālā un miesīgā saskarsmē ar savu māti kopš agras bērnības, jau tūlīt pēc piedzimšanas. Diemžēl daudzas latviešu sievietes pārāk lielas aizņemtības dēļ darbā un māsaimniecībā, un, iespējams, arī skarba rakstura dēļ nevelta saviem bērniem necik daudz maigu jūtu, skūpstu un glāstu.

Lasiet, domājiet un salīdziniet ar savu pieredzi.

BAZŪNE

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jauniegunumi

Tālr. 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.